

บทที่ 4

โครงเรื่องเล่าประสบการณ์

เรื่องเล่าประเภทที่ 1 ที่ผู้วิจัยจะนำเสนอในบทนี้ก็คือเรื่องเล่าประสบการณ์ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ผู้เล่ามีความประทับใจต่อประสบการณ์ของตนที่เคยเกิดขึ้น เป็นความภาคภูมิใจส่วนบุคคลที่ครั้งหนึ่งผู้เล่าได้ประสบมา โดยเรื่องเล่าประสบการณ์การท่องเที่ยวถือเป็นส่วนที่สามารถเป็นตัวแทนเรื่องเล่ากลุ่มประสบการณ์ได้ดีที่สุด เนื่องจากปรากฏพบมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีการกล่าวถึงเรื่องเล่าประสบการณ์ ผู้คนมักจะนึกถึงการได้ไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆมากกว่าที่จะเป็นประสบการณ์ด้านอื่น การวิเคราะห์องค์ประกอบโครงเรื่องประสบการณ์ก็จะยึดตามทฤษฎีของลาบอฟและเกนซ์ที่ได้นำเสนอในบทที่ 3 เป็นหลัก

4.1 การเกริ่นนำ

การเกริ่นนำถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญส่วนหนึ่งของการวางโครงเรื่องประสบการณ์ ผู้เล่าจะพยายามให้ข้อมูลว่าสิ่งที่กำลังจะเล่านี้พูดถึงอะไร เกิดขึ้นที่ไหนอย่างไร โดยผู้เล่าแต่ละคนก็จะมีวิธีการเกริ่นนำที่แตกต่างกันออกไป แต่แต่ละคนก็จะพยายามดึงดูดให้ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่ตนเองกำลังจะเล่า วิธีการเกริ่นนำในเรื่องเล่าประสบการณ์สามารถพบได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

1. สวัสดิ์คะ ดิฉัน อริศรา วงศ์ไพศาลสวัสดิ์	}	การเกริ่นนำ		
2. วันนี้จะมาเล่าเรื่องประทับใจให้เพื่อนๆ ฟังนะคะ				
3. เมื่อตอนปิดเทอมที่ผ่านมา	}	ตัวละคร		
4. ฉันได้ไปเที่ยวทะเลกับเพื่อนที่ชะอำมา				
5. ตอนแรกเราวางแผนว่าจะไปกันประมาณ 1 อาทิตย์			}	เวลา
6. แต่ด้วยงบประมาณที่มีอยู่น้อยนิด				
7. เราก็เลยเหลือแค่ 3 วัน 2 คืน	}	สถานที่		
8. พอถึงวันที่เราต้องไป ฉันต้องตื่นตั้งแต่ตอนตี 5			}	การดำเนินเรื่อง

ผู้เล่าจะเริ่มเล่าโดยทักทายผู้ฟัง และแนะนำว่าตนเองคือใคร กำลังจะมาเล่าเรื่องอะไร เป็นการให้ข้อมูลพื้นฐานให้ผู้ฟังรับทราบก่อนที่จะเข้าสู่ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องต่อไป บรรทัดที่ 1 และ 2 แสดงถึงการเกริ่นนำ โดยมีทัศนะปรากฏในบรรทัดที่ 2 เป็นการแสดงทัศนะเพื่อสมมุติตัวผู้ฟัง

บรรทัดที่ 3 เป็นการแนะนำบริบทเวลา บรรทัดที่ 4 เป็นการแนะนำตัวละคร และสถานที่ บรรทัดที่ 5, 6 และ 7 เป็นการบอกถึงภาพรวมเวลาและเหตุการณ์ของเรื่องราวที่เกิดขึ้น บรรทัดที่ 8 แสดงให้เห็นว่าเรื่องเข้าสู่เนื้อเรื่องโดยผู้เล่าบอกผู้ฟังถึงเหตุการณ์แรกของเรื่องที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

1. วันนี้ผมจะมาพูดถึงเกี่ยวกับประสบการณ์
การไปเที่ยวต่างประเทศครั้งแรกของผมนะครับ
 2. ซึ่งครั้งแรกในต่างประเทศของผมคือได้ไปเที่ยวที่ประเทศสิงคโปร์นะครับ
 3. ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ดีในชีวิตของผม
 4. จึงอยากจะเอามาเล่าให้เพื่อนๆ ฟังนะครับ
 5. ผมได้ไปเที่ยวสิงคโปร์เมื่อประมาณ 2 ปีที่แล้ว
 6. ซึ่งไปเที่ยวที่สิงคโปร์ก็ประมาณ 4 วันนะครับ
 7. ผมไปกับอาของผม 3 คนและน้องสาวของผมอีก 1 คน
 8. ซึ่งเราออกจากกรุงเทพเวลาประมาณ 5 โมงเย็นนะครับ
- } การเกริ่นนำ
- } ตัวละคร
เวลา/สถานที่
- } การดำเนินเรื่อง

บรรทัดที่ 1 และ 2 ผู้เล่าบอกผู้ฟังว่าตนจะมาเล่าเกี่ยวกับอะไร โดยบอกถึงสาเหตุที่ตนเลือกที่จะเล่าเรื่องนี้ บรรทัดที่ 3 ผู้เล่าบอกผู้ฟังถึงสาเหตุของการนำเรื่องนี้มาเล่า พร้อมทั้งสมมุติผู้ฟังขึ้นในบรรทัดที่ 4 ซึ่งหลังจากให้ข้อมูลตัวละคร เวลา สถานที่ สถานการณ์ในบรรทัดที่ 7 แล้วผู้ฟังก็เริ่มเข้าสู่เนื้อเรื่องโดยบอกผู้ฟังว่า ออกจากกรุงเทพในบรรทัดที่ 8 ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เล่าจะพยายามเล่าเรื่องโดยให้ผู้ฟังมีความรู้สึกรู้ว่าเรื่องเล่ามีความต่อเนื่อง ภาษากายที่ถูกนำมาใช้ทำหน้าที่ยี่ก็คือ ซึ่ง พบในบรรทัดที่ 2, 3, 6 และ 8

ตัวอย่างที่ 3

1. สวัสดีครับ
 2. วันนี้ผมจะมาเล่าเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น สยดสยอง ในวัยเด็กของผม
 3. ขณะนั้นผมกำลังเรียนอยู่ที่โรงเรียนกษัตริย์วิทยา
อยู่ชั้นป. 5 หรือประถม 5 นั่นเอง
- } การเกริ่นนำ
- } การดำเนินเรื่อง

ผู้เล่าจะกล่าวคำทักทายต่อผู้ฟังและบอกผู้ฟังว่าจะเรื่องเล่าเกี่ยวกับสิ่งใดในบรรทัดที่ 1 และ 2 บรรทัดที่ 3 ผู้เล่านำผู้ฟังเข้าสู่ส่วนเนื้อเรื่องโดยกล่าวย้อนไปถึงจุดเริ่มต้นของเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต

ตัวอย่างที่ 4

1. ประสบการณ์ที่ประทับใจของเราละ
 2. ก็คือ ของเราไปเรียนซัมเมอร์ที่นิวซีแลนด์
 3. ตอนนั้นก็อายุประมาณ 15 มั้ง
 4. ก็ตอนนั้นอยู่ ม.3 ปิดเทอม ม.3 แหะ เราขึ้นม.4
 5. ก็ไปนิวซีแลนด์ประมาณ 3 สัปดาห์ สนุกมาก
 6. ที่โน่นอากาศดีมาก ไม่อยากกลับเลยอะ
 7. วันแรกที่เราไปถึงเค้าก็พาไปดูภูเขาอะไรอย่างนี้ สวยมากเลยอะ
- } การเกริ่นนำ
} ตัวละคร/ เวลา
} สถานที่
} ทักษะ
} การดำเนินเรื่อง

ในบรรทัดที่ 1 ผู้เล่าบอกผู้ฟังถึงสิ่งที่ตนประทับใจ พร้อมทั้งแนะนำตัวละคร เวลา และ สถานที่ที่เกิดเรื่องราวในบรรทัดที่ 2-5 และแสดงความรู้สึกต่อสถานที่ๆตนได้ไปในบรรทัดที่ 6 ผู้เล่าบอกผู้ฟังว่าเรื่องได้เริ่มต้นขึ้นด้วยการกล่าวย้อนไปถึงจุดเริ่มต้นของเรื่องราวในอดีต ภาษานำมาใช้เพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่องก็คือ *วันแรก*

ตัวอย่างที่ 5

1. ประสบการณ์ที่จะมาเล่าให้ฟังในวันนี้ ก็ใช้ว่าจะประทับใจ
 2. แต่ก็จำได้ไม่ลืมก็คือไปเที่ยวเขาชุกฎกับพ่อแม่
 3. ก็ออกเดินทางประมาณเที่ยงคืนกว่าๆ
- } การเกริ่นนำ/ตัวละคร
} สถานที่
} การดำเนินเรื่อง

ตัวอย่างที่ 5 ผู้เล่าแนะนำตัวละคร และสถานที่ในเรื่องที่ตนกำลังจะเล่า พร้อมทั้งแสดงความรู้สึกของตนต่อเรื่องที่น่ามาเล่าในบรรทัดที่ 1 และ 2 และเริ่มเข้าสู่เนื้อเรื่องในบรรทัดที่ 3

ตัวอย่างที่ 6

1. เฮ้ยหวิดดีเพื่อนๆ เป็นไงมั้ง
 2. เฮ้ยวันนี้เสาร์เราไปเที่ยวที่นี้มา ไปอยุธยา
 3. ก็ไปรดตู้บ้านไฉ่ปุ้ยแหละ แบบตอนที่ไปพัทยาอะ
 4. เฮ้ยหนุกดีเว้ยไปกัน 7 คนได้มั้ง
 5. ตอนแรกจะไปประมาณ 10 คนอะ
 6. แล้วแบบจิมันไปไม่ได้
 7. เพราะว่าแม่มันไปต่างจังหวัด
 8. มันก็เลยต้องไปกับแม่
- } การเกริ่นนำ/ตัวละคร
} เวลา/สถานที่

9. ส่วนไอ้คนจะอยู่ๆโทรมาบอกว่าไปไม่ได้ท้องเสีย	}	การเกริ่นนำ/ตัวละคร
10. รู้ปะเหลือก็คน 7 คน		
11. แต่ที่แปลกก็คือไอ้บีมันไปได้เว้ย		
12. ทุกที่ชวนไปไม่ได้ๆ		
13. มิน่าไอ้จี้กับไอ้คนเลยถึงไปไม่ได้		
14. เพราะไอ้บีมันไปได้	}	การดำเนินเรื่อง
15. ก็ออกจาก ตรงไหนอะ		
16. แมคโครประมาณ 7 โมง 15 มั้ง		

ผู้เล่าสมมุติผู้ฟังขึ้นมาเพื่อช่วยให้การเล่าของตนเองมีความต่อเนื่องมากขึ้น โดยคำพูดที่ใช้แสดงถึงความเป็นกลุ่มเดียวกันของผู้เล่าและผู้ฟัง ทำให้ผู้เล่าเปรียบเสมือนพูดอยู่กับเพื่อนของตน บรรทัดที่ 1 ผู้ฟังเริ่มเรื่องเล่าโดยการกล่าวทักทาย และกล่าวถึงสถานที่ในการเดินทางในบรรทัดที่ 2 พร้อมทั้งแสดงทัศนะโดยกล่าวย้อนไปถึงการเดินทางที่ผ่านมาในบรรทัดที่ 3 บรรทัดที่ 4-14 ผู้เล่ากล่าวแนะนำถึงตัวละคร นอกจากนี้ยังมีการแสดงทัศนะถึงตัวละครที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องในบรรทัดที่ 11 และ 13 เนื้อเรื่องจะเริ่มต้นในบรรทัดที่ 15 เมื่อผู้เล่ากล่าวถึงการเดินทาง

ตัวอย่างที่ 7

1. เพื่อนๆเรามีเรื่องจะเล่าให้ฟังละ	}	การเกริ่นนำ
2. ก็คือเมื่อตอนปิดเทอมที่ผ่านมาใช่ปะ		
3. เราได้ไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่มาด้วยสนุกมากเลยอะ		
4. เราจำได้ว่าเราที่เราออกเดินทางใช่ปะ	}	เวลา/สถานที่
เราต้องตื่นเช้ามากเลยประมาณตี 5		
	}	การดำเนินเรื่อง

ผู้เล่าบอกเล่าถึงสถานที่ๆตนกำลังจะเล่าว่าเป็นที่ใด โดยมีการสมมุติผู้ฟังขึ้นมาว่าใครเป็นผู้ที่จะรับฟังเรื่องที่ตนกำลังจะเล่า ผู้เล่าก็จะเริ่มโดยการทักทายผู้ฟังที่ตนสมมุติขึ้นในบรรทัดที่ 1 พร้อมทั้งแนะนำเวลาในบรรทัดที่ 2 และแนะนำ ตัวละคร รวมถึงแสดงความรู้สึกต่อประสบการณ์ที่ตนได้รับมา ในบรรทัดที่ 3 หลังจากนั้นก็จะเข้าสู่เนื้อเรื่องในบรรทัดที่ 4

ตัวอย่างที่ 8

1. นี่ย อีฐู ฉันมีเรื่องอะไรจะเล่าให้ฟังนะ	}	การเกริ่นนำ
2. อยากฟังไหม เรื่องที่ฉันไปเกาะพังนมา		
	}	ตัวละคร/สถานที่

3. ถ้าเธอไม่ยอมฟัง ฉันก็ยังคงเล่าให้เธอฟังอยู่ดี
 4. ฉันเสียตายนามากเลยที่เธอไม่ได้ไปกับฉัน มันสนุกมากเลย
 5. วันที่ฉันออกเดินทาง ผ่านด่านตงกนิตหน้อยอะไรอย่างนี้
- } การเกริ่นนำ
} ตัวละคร
} การดำเนินเรื่อง

ตัวอย่างที่ 8 บรรทัดที่ 1 จะเห็นได้ชัดเจนว่าผู้เล่ามีการสมมุติผู้ฟังขึ้นโดยระบุเฉพาะเจาะจงลงไปว่าใครคือผู้ฟังของตน และใช้วิธีการถามที่ไม่ต้องการคำตอบเช่น *อยากฟังไหม* ซึ่งถือเป็นกลวิธีเกริ่นนำเพื่อบอกถึงสถานที่ในบรรทัดที่ 2 ซึ่งบรรทัดที่ 3 และ 4 ผู้เล่าก็ยังเน้นที่ตัวผู้ฟังเสมือนมีผู้ฟังปรากฏอยู่จริงขณะที่เล่า บรรทัดที่ 5 เป็นการบอกผู้ฟังว่าเรื่องกำลังเข้าสู่เนื้อเรื่อง

ตัวอย่างที่ 9

1. ค่ะก็สำหรับประสบการณ์ที่ดีฉันจะเล่าให้ฟังนะค่ะก็คือ
 2. การที่ดีฉันได้เดินทางไปต่างประเทศเป็นครั้งแรกในชีวิต
 3. ซึ่งการเดินทางในครั้งนั้นใช้เวลา 10 วันด้วยกัน
 4. ประเทศที่ดีฉันได้ไปก็ไม่ได้ไกลจากประเทศเรามากนัก
 5. ในครั้งนั้นดิฉันได้ไปพร้อมกับคุณแม่และน้องสาว
 6. พวกเราเดินทางกันโดยรถทัวร์ค่ะ
 7. ในคืนแรกของการเดินทางเราได้พักกันที่โรงแรมโนโวเทล
- } การเกริ่นนำ
} ตัวละคร/เวลา
} สถานที่
} การดำเนินเรื่อง

ตัวอย่างที่ 9 ผู้เล่าบอกผู้ฟังว่าตนกำลังจะเล่าเกี่ยวกับเรื่องใดในบรรทัดที่ 1-2 ต่อมาก็จะแนะนำเวลาในบรรทัดที่ 3 สถานที่ในบรรทัดที่ 4 ตัวละครในบรรทัดที่ 5 สุดท้ายก็จะเข้าสู่เนื้อเรื่องในบรรทัดที่ 6 และ 7

ตัวอย่างที่ 10

1. เหตุการณ์ที่ฉันจะเล่าต่อไปนี้ เป็นเหตุการณ์ที่ฉันไม่ได้ประสบด้วยตัวผมเอง
 2. แต่เป็นเหตุการณ์ที่เพื่อนผมและครอบครัวของเขาได้ประสบพบมา
 3. เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่ทุกคนควรระวัง
 4. และเป็นอุทธานรณอย่างดีสำหรับทุกคน
 5. เหตุการณ์มีอยู่ว่า เพื่อนของผม
 - มีคุณยายอยู่คนนึง แกก็อายุมากแล้ว
- } เกริ่นนำ
} ตัวละคร
} การเกริ่นนำ
} การดำเนินเรื่อง

การเกริ่นนำที่ปรากฏในตัวอย่างที่ 10 ถือว่าพบได้น้อยมากเนื่องจากพบเพียง 1 เรื่อง เท่านั้น ผู้เล่าเกริ่นนำโดยบอกถึงข้อคิดและความสำคัญที่ผู้ฟังจะได้รับจากเรื่องที่ตนกำลังจะเล่า เรื่องเล่านี้มีลักษณะที่น่าสนใจคือ ผู้เล่าไม่ได้เล่ามาจากประสบการณ์ของตนเอง แต่เล่ามาจากประสบการณ์ที่ตนมีส่วนร่วมอยู่ในเรื่องนั้น และเล่าเสมือนเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตนเอง เป็นเรื่องเล่าประสบการณ์ประเภทหนึ่งที่สามารถพบได้ในเรื่องเล่าประสบการณ์ ผู้เล่าใช้การกล่าวย้อนไปถึงเหตุการณ์ในอดีตเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่องในบรรทัดที่ 5

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการวางโครงเรื่องและลักษณะต่างๆในส่วนของกรรณำที่ สามารถพบได้ในเรื่องเล่าประสบการณ์ ซึ่งการเกริ่นนำส่วนใหญ่จะประกอบขึ้นด้วยการแนะนำบริบทเวลา ตัวละคร สถานที่ ผู้เล่าจะบอกผู้ฟังว่าจะมาเล่าเกี่ยวกับเรื่องใด โดยกลวิธีส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ประกอบไปด้วย การทักทาย การแนะนำตัวเอง การแสดงทัศนคติต่อสถานที่และตัวละคร การให้อุทาหรณ์ การถามที่ไม่ต้องการคำตอบ และกลวิธีที่พบมากที่สุดคือการสมมุติว่ากำลังเล่าให้บุคคลที่ 2 ฟัง ส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อน การเกริ่นนำจะจบลงเมื่อผู้ฟังมีการกล่าวย้อนไปถึงเหตุการณ์ในอดีตที่เป็นตัวบ่งชี้การเดินทางหรือจุดเริ่มของเหตุการณ์เช่น วันออกเดินทาง วันแรกหรือ เหตุการณ์มีอยู่ว่า เป็นต้น

4.2 การนำเสนอบริบทตัวละคร เวลา และสถานที่

ผู้เล่าจะเป็นผู้ที่กำหนดทิศทางของเนื้อเรื่องว่าจะให้ดำเนินไปในลักษณะใด รวมถึงบริบทแวดล้อมของเรื่องที่ประกอบไปด้วยตัวละคร เวลา และสถานที่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล องค์ประกอบส่วนนี้จึงไม่มีลักษณะการปรากฏและขอบเขตที่แน่นอน สามารถพบได้ในทุกส่วนของเรื่อง โดยการวางองค์ประกอบบริบทต่างๆของเรื่องเล่าประสบการณ์สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

4.2.1 บริบทตัวละคร

ตัวละครที่ปรากฏพบส่วนใหญ่ในเรื่องเล่าประสบการณ์ก็คือตัวผู้เล่าที่ทำหน้าที่บรรยายความเป็นไปของเรื่อง นอกเหนือจากผู้เล่าที่ถือเป็นตัวละครหลักของเรื่องแล้วนั้น เรื่องเล่าจะมีตัวละครปรากฏในเรื่องหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าด้วยการมีส่วนร่วมต่อเหตุการณ์ของตัวละคร ตัวละครจะถูกอ้างถึงก็ต่อเมื่อผู้เล่าเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงเนื่องจากตัวละครนั้นเป็นผู้ทำให้เรื่องเล่าสามารถดำเนินต่อไปได้หรือมีส่วนสำคัญทำให้เนื้อเรื่องเปลี่ยนแปลงไปดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 11

1. เหตุการณ์ที่ไม่น่าเชื่อก็เกิดขึ้น	}	ตัวละคร/เพื่อนผู้เล่า	
2. ก็คือยางลบที่อยู่ที่ปลายดินสอของเพื่อนผมเนี่ย			
มันติดอยู่กับดินสอไม่แน่น			
3. มันก็เลยหลุดเข้าไปอยู่ในจุกข้างขวาของผม	}	การดำเนินเรื่อง	
4. จากนั้นก็ได้เวลาขึ้นรถโรงเรียนกลับบ้าน			
5. ขณะนั้นเนียอาจารย์ประจำรถโรงเรียนคันนั้น	}	ตัวละคร	
ก็เดินขึ้นมาตามผมลงไป			
6. อาจารย์ก็เลยสงสัยว่าเป็นอะไรนี่เปล่า			อาจารย์
7. เลยบอกว่ายางลบเนี่ยได้เข้าไปติดอยู่ในจุกข้างขวาของผม			คนขับรถ
8. อาจารย์ก็ได้ตกใจมาก ก็เลยรีบบอกคนขับรถเนี่ยไปโรงพยาบาลด่วน			การดำเนินเรื่อง

ตัวอย่างที่ 11 เหตุการณ์จะนำมาซึ่งตัวละครอาจารย์และคนขับรถ แสดงให้เห็นว่าอาจารย์เป็นตัวละครที่มีส่วนร่วมต่อเหตุการณ์ ผู้เล่าจำเป็นต้องกล่าวถึง เนื่องจากตัวละครอาจารย์ทำให้เหตุการณ์ในเรื่องนี้เกิดความเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การคลี่คลายเรื่อง การไม่กล่าวถึงตัวละครนี้จึงไม่สามารถกระทำได้ เพราะจะส่งผลให้เรื่องเล่าไม่เป็นที่เข้าใจของผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 12

1. วันนั้นผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์มีทั้งหมดหลายท่าน	}	ตัวละคร/สถานที่
2. แต่ละท่านเป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายสถาบัน		
3. ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์จากกรมศิลปากร		
4. อาจารย์จากศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย		
5. นอกจากนี้ ยังมีวิศวกร เว็บมาสเตอร์ของสุนทรภู่		
6. แต่อายุของท่านรวมกันก็คงประมาณพันกว่าปี	}	ตัวละคร/ตัวผู้เล่า
7. คงจะมีผมที่อายุน้อยที่สุด		
8. ผมเป็นนักเรียนคนเดียวที่เข้าร่วมสัมภาษณ์ในครั้งนั้น		
9. จะเป็นความยินดีก็ไม่เชิงนัก	}	ทักษะ
10. เป็นความประหม่าซะมากกว่า		
11. ผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ทุกท่านสงสัยและถามว่า	}	ตัวละคร
12. ผมมาสัครแฟนพันธุ์แท้ะไร		
13. แฟนพันธุ์แท้ไคโรมอนหรือลูก		

14. ผมบอกว่าไม่ใช่ครับ	}	การดำเนินเรื่อง
15. ผมมาสมัครแฟนพันธุ์แท้พระอภัยมณี		
16. ทุกท่านประหลาดใจมาก		

ตัวอย่างที่ 12 แสดงให้เห็นว่าตัวละครสามารถปรากฏอยู่ระหว่างการดำเนินเรื่อง ซึ่งผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครเพื่อบรรยายเรื่องราวที่เกิดขึ้นในบรรทัดที่ 1-5 และกล่าวถึงตัวละครผู้เล่ารวมถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในบรรทัดที่ 7 และ 8 โดยมีทัศนะแทรกขึ้นในบรรทัดที่ 9 และ 10 ตัวละครทั้งหมดถูกนำเสนอภายใต้เหตุการณ์การแข่งขันแฟนพันธุ์แท้

ตัวอย่างที่ 13

1. ระหว่างทางกลับบ้านก็ต้องผ่านเขารังเหมือนเดิม	}	การดำเนินเรื่อง
2. ผมก็ขับรถไปด้วยชมนกชมไม้ไปด้วยตามภาษาของผม		
3. แต่แล้วหลักกิโลเมตรที่ 87	}	สถานที่/ตัวละคร
ผมยังจำได้แม่นเรื่องที่ไม่คาดฝันก็เกิดขึ้น		
4. มีรถเก๋งคันหนึ่งยี่ห้อฮอนด้าสีเลือดหมูแซงขึ้นมาอยู่ในเลนของผม	}	ตัวละคร
5. พอจังหวะตรงนั้นเป็นเนินพอดี		
6. ถ้ามีรถแซงขึ้นมาแล้วจะไม่สามารถมองเห็นอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งอยู่บนเนิน		
7. รถฮอนด้าคันนี้แซงขึ้นมา		
8. ส่วนรถของผมกำลังจะขึ้นเนินพอดี		
9. ผมไม่ทันได้เห็นรถฮอนด้าคันนั้น	}	การดำเนินเรื่อง

ตัวอย่างที่ 13 ผู้เล่าเป็นตัวละครหลักที่ปรากฏระหว่างการดำเนินเรื่อง ในเรื่องของประสบการณ์อุบัติเหตุ

ทั้ง 3 ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงลักษณะการปรากฏของตัวละครในเรื่องเล่า โดยตัวละครหลักที่ปรากฏในเรื่องส่วนใหญ่ก็คือ ตัวผู้เล่าที่เป็นผู้ดำเนินเรื่อง รวมถึงตัวละครอื่นๆที่ถูกเพิ่มเติมขึ้นเพราะว่ามีส่วนสำคัญต่อเรื่องเช่น อาจารย์ และคนขับรถในตัวอย่างที่ 11 ถ้าไม่มีการกล่าวถึงตัวละครเหล่านี้อาจทำให้เรื่องไม่เป็นที่เข้าใจของผู้ฟัง ขณะที่เหตุการณ์บางเรื่องอาจไม่มีการแนะนำตัวละครปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน ตัวละครอาจถูกละรูปโดยผู้เล่าเช่น เรื่องไปเที่ยวยุโรป ผู้เล่าจะเล่าถึงเพียงสถานที่ๆไปเท่านั้น ทั้งที่ในความเป็นจริงการไปท่องเที่ยวจะต้องพบผู้คนมากมายรวมถึงผู้คนต่างๆที่เดินทางด้วยกัน ซึ่งก็ไม่ได้ส่งผลใดๆที่ทำให้เนื้อเรื่องเกิดการ

เปลี่ยนแปลง เป็นวิธีในการเล่าเรื่องอย่างหนึ่งเท่านั้น โดยตัวละครสามารถพบได้ในทุกส่วนของเรื่องทั้งในส่วนของการเกริ่นนำ เนื้อเรื่อง และการจบเรื่อง

4.2.2 บริบทเวลาและสถานที่

บริบทเวลาและสถานที่ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องเล่าประสบการณ์เนื่องจากเรื่องเล่าส่วนใหญ่ทั้งหมดล้วนเป็นการปะทะงเกี่ยวข้องตามสถานที่ต่างๆ ดังนั้นเวลาและสถานที่ซึ่งปรากฏในเรื่องเล่านี้มากกว่าเรื่องเล่าประเภทอื่นๆ เป็นสิ่งที่ผู้เล่าไม่สามารถที่จะละเลยได้ โดยบริบททั้ง 2 จะปรากฏในเรื่องดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14

1. แล้วก็วันต่อมาเราก็ไปที่ด่านตรวจคนเข้าออกประเทศ	} ตัวละคร/เวลา/สถานที่
การดำเนินเรื่อง
2. หลังจากที่ผ่านด่านตรวจตรงนั้นมาก็เริ่มเข้าสู่ประเทศมาเลเซีย	
3. ซึ่งการจราจรของประเทศมาเลเซียเนี่ยมันไม่ติดเหมือนบ้านเราค่ะ	} ทักษะ
4. สถานที่แรกที่ดิฉันได้ไปก็คือเกาะปีนังค่ะ	
5. ซึ่งทางที่จะไปเกาะปีนังเนี่ย จะต้องผ่านสะพานข้ามทะเลสาบที่ยาวที่สุดในมาเลเซีย	} สถานที่
6. หลังจากที่พวกเราได้ผ่านสะพานนั้นมาแล้วเนี่ย	
7. ก็ไปที่ปีนังฮิลล์	} ตัวละคร/เวลา/สถานที่
การดำเนินเรื่อง
8. ซึ่งปีนังฮิลล์เนี่ยสามารถนั่งรถขึ้นไปได้	
9. ในคืนนั้นพวกเราได้ชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมของชาวมาเลเซียที่ปีนังฮิลล์ด้วยค่ะ	

การนำเสนอเวลาและสถานที่ของผู้เล่าก็จะเป็นไปตามลำดับก่อนหลังตามแต่ประสบการณ์ของผู้เล่าแต่ละบุคคลซึ่งก็คือ การเรียงลำดับตามเวลา โดยจุดเริ่มต้นของเวลาในตัวอย่างนี้เริ่มจาก วันต่อมา ในบรรทัดที่ 1 ซึ่งจะปรากฏรวมไปกับสถานที่ก็คือ ด่านตรวจคนเข้าเมือง และประเทศมาเลเซียในบรรทัดที่ 2 ดำเนินเรื่องไปจนถึงสถานที่สุดท้ายในตัวอย่างคือปีนังฮิลล์ ในบรรทัดที่ 7 ลักษณะของเวลาในการดำเนินเรื่องส่วนใหญ่ที่ผู้เล่านำมาใช้คือ หลังจากในบรรทัดที่ 2 และ 6 รวมถึงเวลาที่เปรียบเทียบฉากของเรื่องในบรรทัดที่ 1 และ 9 คือ วันต่อมาในคืนนั้น

ตัวอย่างที่ 15

1. เราได้ขึ้นกระเช้าลอยฟ้าที่เทือกเขานี้ 2. หรือที่เค้าเรียกว่าเคเบิลคาร์ไปยังเกาะเซนโตชานะครับ 3. เมื่อไปถึงเราก็ได้ไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์
ของเค้านะครับ 4. ซึ่งรวมเรื่องราวประวัติศาสตร์ของประเทศสิงคโปร์
ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันนะครับ 5. แล้วเราก็เดินทางไปยังอันเดอร์วอเตอร์เวิลด์นะครับ
ซึ่งอยู่ภายในเกาะเซนโตซ่า	}	ตัวละคร เวลา/สถานที่ การดำเนินเรื่อง

ตัวอย่างที่ 15 ก็จะคล้ายกับตัวอย่างที่ 14 คือผู้เล่าจะเรียงลำดับสถานที่ตามเวลาหรือประสบการณ์ก่อนหลังที่ตนได้สัมผัสมา บริบทเวลาปรากฏในบรรทัดที่ 3 และ 5 คือ เมื่อ และ แล้ว บริบทสถานที่ในบรรทัดที่ 2-5

ทั้ง 2 ตัวอย่างก็คือลักษณะของการวางบริบทเวลาและสถานที่ของผู้เล่าในเรื่องเล่าประสบการณ์ โดยสถานที่จะปรากฏตามลำดับเวลาตามประสบการณ์ก่อนหลังของผู้เล่าเท่านั้น

4.3 เหตุการณ์และการดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องเล่าประสบการณ์จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆก็คือ (1) การดำเนินเรื่องโดยใช้การเรียงลำดับของเวลาและสถานที่สำหรับเรื่องเล่าที่เป็นประสบการณ์การท่องเที่ยว (2) การดำเนินเรื่องโดยใช้การเรียงลำดับเวลาและเหตุการณ์สำหรับเรื่องเล่าประสบการณ์เรื่องอื่นๆ ผู้เล่ามักจะไม่มีกรกล่าวแทรกเหตุการณ์ขึ้นในการเล่าเรื่องเล่าประสบการณ์ เนื่องจากเนื้อเรื่องส่วนใหญ่มักจะมีเนื้อหาและเรื่องราวเดียวกันเช่น การท่องเที่ยว อุบัติเหตุ หรือความประทับใจต่างๆ ไม่เหมือนกับเรื่องเล่าประสบการณ์ภาพยนตร์และนิทานที่มีเหตุการณ์เป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งทำหน้าที่ในการดำเนินเรื่อง แต่สำหรับเรื่องเล่าประสบการณ์ที่ดำเนินเนื้อเรื่องภายใต้การบรรยายสถานที่ จึงไม่ค่อยจะปรากฏเหตุการณ์แทรกในเนื้อเรื่อง แต่อาจจะถูกเสริมขึ้นมาเพื่อเพิ่มข้อมูลให้กับผู้ฟังหรือผู้เล่าเห็นว่าเหตุการณ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อเนื้อเรื่อง โดยจะปรากฏแทรกขึ้นระหว่างการดำเนินเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 16

1. ก็แะนี่ก่อนเลย วัดใหญ่ ก็ไปไหว้พระไปถ่ายรูป
ใช้เวลานานมากวัดแรกอะ	}	สถานที่ 1
ตัวละคร
2. เพราะแบบแดดมันยังไม่ร้อน หนายังแบบผ่องกันอยู่
ถ่ายรูปกัน แบบทุกคนยังขาว		
3. แล้วก็ก่อนออกจากทางเข้าอะ เจอฝรั่งกับลุงที่แบบขับสองแถว	}	การดำเนินเรื่อง
เหตุการณ์ที่ 1
ตัวละคร
4. คำก็ถามว่า ใครพูดภาษาอังกฤษได้บ้าง ใครพอฟังได้บ้าง		
5. ก็คุยกะฝรั่ง อู๊ยยแบบฝรั่งคนนี้อฉลาดมากอะ
แบบกลัวจะเสียเปรียบคนไทย		
6. คำถามว่าราคาคำกับราคาคนไทยเท่ากันหรือเปล่า		
7. ดูดีแบบไม่ยอมเสียเปรียบเลยอะ		
8. ก็โอเคอะได้คุยก็พอรู้เรื่องบ้าง		
9. ก็ออกจากวัดแล้วก็ไปนี่ ไปกินก๋วยเตี๋ยว		
10. ไอ้ปู้ยบอกว่าอร่อย แล้วรู้ปะแบบไม่อร่อยเท่าไรอะ		
11. ก็กินได้ ดินะที่เราสั่งแห้ง แล้วแบบทุกคนสั่งน้ำหมดเลย	}	การดำเนินเรื่อง
เหตุการณ์ที่ 2
ตัวละคร
12. แล้วแบบปู้ยอะกินไปนิดเดียวเอง กินะอร่อยของมันอะ		
13. เสร็จแล้วก็ไปนี่วัดเบญญ วัดที่ 2		
		สถานที่ 2

ตัวอย่างที่ 16 แสดงให้เห็นว่าผู้เล่ามีการแทรกเหตุการณ์ลงไประหว่างการเล่าเรื่อง โดยในบรรทัดที่ 3-8 ผู้เล่าบรรยายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานที่แรกคือวัดใหญ่ ซึ่งไม่ใช่เป็นการบรรยายถึงสถานที่ ถ้าตัดเหตุการณ์นี้ออกไป ก็ไม่ส่งผลก็ให้เนื้อเรื่องหลักที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอยุธยาเปลี่ยนแปลงไป ผู้ฟังก็ยิ่งทราบว่าผู้เล่าได้ไปท่องเที่ยวที่ใดมาบ้าง

ตัวอย่างที่ 17

1. พอดิฉันกำลังจะกลับบ้าน ควักกระเป่า	}	การดำเนินเรื่อง
เหตุการณ์ที่ 1
ตัวละคร
2. แบบเปิดกระเป่าสะพายผู้หญิงอะคะ		
3. คือไปก็สะพายกระเป่าแบบกระเป่าผู้หญิงทั่วไป		
4. เปิดมาแทบช็อค กระเป่าตั้งค์หาย		
5. แล้วอยู่นั่นก็ถือเซลโฟน ถือมือถือ มือถือหาย	}	ทักษะ
6. กลุ่มมัย เป็นใครๆกลุ่มมัย ก็คือแบบไม่รู้จะทำยังไงอะ		
7. ทีนี้ก็เลยแบบไปที่อินฟอรมชันเคาน์เตอร์	}	สถานที่

- 8. และก็ไปแจ้งประกาศว่ากระเป๋าดังค์หายนะ
 - 9. แอนดี รีดดิทส์ เค้าเดินออกมา
 - 10. เดินมาถามเลยว่า
 - 11. เมื่อกี้เห็นประกาศว่ากระเป๋าดังค์หายของใครหรือ
 - 12. เราก็บอกว่าของเราเอง
 - 13. เค้าเลยบอกว่า เอาอย่างนี้แล้วกัน โทรบอกที่บ้านแล้วหรือยัง
 - 14. เราบอกโ้ยไม่เอา คือไม่เจอจริงๆและค่อยบอก
 - 15. เพราะยังไม่อยากบอกพ่อตอนนี้ เบื่อจะฟังเทศน์
 - 16. รีดดิทส์บอกไม่เป็นไรๆ เอาอย่างนี้แล้วกัน
 - 17. เตี้ยวเค้านั่งรอเป็นเพื่อน นั่งไปสักชั่วโมงนึง
- } การดำเนินเรื่อง
ตัวละคร
- } การดำเนินเรื่อง/เหตุการณ์ที่ 2
ตัวละคร

ตัวอย่างที่ 17 แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ในบรรทัดที่ 1-7 เป็นเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง โดยมีทัศนะปรากฏแทรกในบรรทัดที่ 4 และ 6 เป็นที่มาของการแนะนำตัวละคร และนำไปสู่เหตุการณ์ที่ 2 ถ้าผู้เล่าไม่มีการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่กระเป๋ายหายก่อน ก็จะทำให้ผู้เล่าไม่สามารถจะนำเสนอตัวละครและเหตุการณ์ต่อมาได้ เนื่องจากตัวละครที่ปรากฏในเรื่องเข้ามาพบกับตัวผู้เล่าเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่ผู้เล่าทำกระเป๋าดังค์หาย ซึ่งถ้าไม่กล่าวถึงเหตุการณ์แรก การแนะนำตัวละครก็จะไม่มีความเป็นเหตุผล และยังไม่สามารถนำเสนอเหตุการณ์ต่อมาคือ รีดดิทส์ออกมา นั่งรอเป็นเพื่อนระหว่างที่ผู้เล่ารอพ่อมารับ เพราะผู้ฟังก็จะไม่เข้าใจว่าเหตุการณ์นี้มีที่มาอย่างไร

ตัวอย่างที่ 18

- 1. ผู้เล่าเขียนจดหมายไปยังรายการแฟนพันธุ์แท้
- 2. ได้รับการเรียกสัมภาษณ์
- 3. ผ่านการสัมภาษณ์
- 4. ได้เข้าแข่งในรายการแฟนพันธุ์แท้

ตัวอย่างที่ 18 แสดงให้เห็นถึงการดำเนินเรื่องด้วยวิธีการลำดับเหตุการณ์ ผู้เล่าจะเริ่มเล่าจากเหตุการณ์ในอดีตก่อนไปอันดับแรก และค่อยๆดำเนินเรื่องราวต่อไป เป็นการดำเนินเรื่องโดยมีลำดับเวลา และเหตุการณ์เป็นสิ่งสำคัญ

ทั้ง 3 ตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงการดำเนินเรื่องโดยมีการเรียงต่อกันของเหตุการณ์ รวมถึงเหตุการณ์ที่ถูกแทรกขึ้นระหว่างการดำเนินเรื่องโดย เหตุการณ์จะปรากฏในเรื่องเล่าประสบการณ์ 2 กรณีคือ (1) เป็นการเสริมข้อมูลให้กับผู้ฟัง (2) เหตุการณ์นั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

ตัวอย่างที่ 19

1. จากเมืองดีซ็องเราก็นั่งรถไค้ชนะคะ	}	การดำเนินเรื่อง		
2. ต่อไปยังประเทศสวิสเซอร์แลนด์นะคะ		สถานที่/ตัวละคร		
3. ไปถึงที่นั่นก็เย็นแล้ว		เวลา		
4. ก็เข้าพักที่โรงแรมเลยนะคะรุ่งขึ้นถึงจะได้ที่ยวนะคะ				
5. เราไปที่เมืองไฮโดรเบอร์กประเทศสวิสเซอร์แลนด์				
6. ขึ้นยอดเขาคริสตีส ไปเล่นหิมะที่นั่นนะคะ				
7. บรรยากาศอาจจะไม่ค่อยดีเท่าไร	}	ทัศนะ		
8. แต่ก็ประทับใจมากเพราะว่าได้เห็นหิมะจริงๆเป็นครั้งแรกนะคะ				
9. ที่สวิสเซอร์แลนด์เนี่ย หลังจากที่เราขึ้นยอดเขาคริสตีสแล้วนะคะ	}	การดำเนินเรื่อง		
10. แล้วก็ไปที่รูเซิม ประเทศสวิสเซอร์แลนด์			}	สถานที่
11. ซึ่งที่นั่นเนี่ยก็มีทะเลสาบรูเซิมที่สวยงาม				
12. แล้วก็มิสะพานไม้เก่าแก่ที่เชื่อมทะเลสาบทั้ง 2 ฝั่งนั้นะ				

ตัวอย่างที่ 19 แสดงให้เห็นถึงการดำเนินเรื่องโดยใช้บริบทเวลาและสถานที่เป็นโครงในการดำเนินเรื่อง และระหว่างสถานที่ต่างๆจะมีการแทรกทัศนะเพื่อบรรยายถึงสถานที่ดังกล่าว ผู้เล่าเริ่มจากสถานที่ในบรรทัดที่ 1 คือเมืองดีซ็อง สู่สถานที่ที่ 2 ในบรรทัดที่ 2 คือสวิสเซอร์แลนด์ และก็แทรกทัศนะขึ้นในบรรทัดที่ 7 และ 8 แล้วจบที่สถานที่สุดท้ายในบรรทัดที่ 13 คือ สะพานไม้ที่ทะเลสาบในประเทศสวิสเซอร์แลนด์

เรื่องเล่าประสบการณ์จะมีวิธีการดำเนินเรื่องทั้งหมด 2 รูปแบบดังตัวอย่างข้างต้น ขึ้นอยู่กับว่าเรื่องของผู้เล่านั้นเกี่ยวข้องกับอะไร โดยอาจจะดำเนินเรื่องโดยใช้บริบทเวลาและสถานที่และมีการแทรกเหตุการณ์เช่นในตัวอย่างที่ 17 ดำเนินเรื่องตามเวลาและเหตุการณ์ในตัวอย่างที่ 18 และดำเนินเรื่องตามเวลาและสถานที่ในตัวอย่างที่ 20

4.4 การแสดงทัศนะ

การแสดงทัศนะเป็นส่วนที่พบมากที่สุดในเรื่องเล่าประสบการณ์โดยทำหน้าที่ในการบรรยายเนื้อเรื่องและเพิ่มสีสันให้กับเนื้อเรื่องเพื่อให้เป็นที่น่าสนใจต่อผู้ฟัง ผู้เล่าจะบอกเล่าความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสถานที่และตัวละคร การแสดงทัศนะของผู้เล่าในเรื่องเล่าประสบการณ์มักจะมีอ้างอิงมาจากประสบการณ์ที่ตนเคยมีมานำมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ตนกำลัง

เล่าถึง โดยเปรียบกับสิ่งของใกล้ตัวที่ผู้ฟังน่าจะรู้จักเป็นอย่างดี นอกจากนี้การแสดงทัศนียภาพยังทำหน้าที่บอกถึงความไม่แน่ใจของผู้เล่าต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรวมถึงเป็นวิธีในการกระตุ้นให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในเรื่องที่กำลังถูกนำเสนอ และถ้าตัวละครมีบทบาทต่อการดำเนินเนื้อเรื่องจะสามารถพบส่วนที่เป็นทัศนียภาพของตัวละครในเรื่อง โดยการแสดงทัศนียภาพปรากฏในทุกส่วนของเรื่องเล่าประสบการณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 20

1. เมืองแรกที่ได้ออกไปก็คือ ปารีส	} สถานที่
2. เป็นเมืองศูนย์กลางแฟชั่นและน้ำหอมมะคะอย่างที่เราเข้าใจกัน	
3. แต่มีมากกว่านั้นมะคะ	} การดำเนินเรื่อง
สถานที่
ทัศนียภาพ
4. ปารีสเป็นเมืองที่มีผู้คนอาศัยอยู่มาก	
5. เป็นเมืองที่มีคนทุกระดับทุกชนชั้นอยู่กันเต็มเลย	
6. และก็การจราจรที่นั่นก็ติดขัดไม่แพ้ที่เมืองไทย	
7. ที่กรุงเทพมหานครบ้านเราเลยมะคะ	

ตัวอย่างที่ 20 บรรทัดที่ 3-6 แสดงให้เห็นว่าผู้เล่าใช้ทัศนียภาพในการบรรยายสถานที่ ขณะที่บรรทัดที่ 6-7 ผู้เล่าใช้ทัศนียภาพเปรียบเทียบการจราจรที่ปารีสกับการจราจรในกรุงเทพฯ ซึ่งผู้ฟังมีประสบการณ์อยู่ ทำให้ผู้ฟังเห็นภาพและเข้าใจเรื่องราวมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 21

1. เราพักกันจนถึงเย็นประมาณ 4 โมง	} ตัวละคร/เวลา
สถานที่/การดำเนินเรื่อง
ทัศนียภาพ
2. เราก็ขับรถไป ให้ญาติของเราขับรถไปที่เขากระโหลก	
3. ซึ่งเป็นที่ๆคนเค้าไปเล่นน้ำทะเลกัน	
4. ก็เขากระโหลกนี่คือเราเคยไปแล้วตอนเด็กๆ	
5. ก็ไม่ค่อยมีคนมาเล่นเท่าไร	} ตัวละคร/สถานที่
ทัศนียภาพ/การดำเนินเรื่อง
6. แต่ตอนนี้แบบคนเยอะมาก	
7. เหมือนแบบพัทยานะ คนเยอะมาก	
8. แต่น้ำทะเลก็ใสกว่าพัทยา บางแสน	
9. ก็ไปเล่นน้ำทะเลกัน ไปแบบลึกลับแบบที่ไม่เคย	
10. แบบว่าไม่เคยเล่นน้ำทะเลแล้วไปลึกลับอะไรขนาดนี้มาก่อน	
11. มันสนุกดี ก็เล่นๆอยู่พักใหญ่	

12. แล้วยังจะแก้งกัน	}	ทัศนะ/การดำเนินเรื่อง
13. แล้วยังบางคนก็แบบว่าดำน้ำ		
14. บางคนก็หัดว่ายน้ำที่น้ำทะเล		
15. ก็รู้สึกว่ามันก็ไม่เคยเห็นมีใครไปหัดว่ายน้ำที่ทะเลกัน		

ตัวอย่างที่ 21 บรรทัดที่ 4-6 ผู้เล่าแสดงทัศนะในการบรรยายสถานที่ บรรทัดที่ 7-8 ผู้เล่าเปรียบเทียบกับสถานที่อื่นๆที่ผู้ฟังน่าจะรู้จักดีคือ พัทยาและบางแสน บรรทัดที่ 9-12 ผู้เล่าบรรยายความรู้สึกของตนต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคือ การเล่นน้ำทะเล พร้อมทั้งเปรียบเทียบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบรรทัดที่ 15 กับประสบการณ์ที่ตนเคยเรียนรู้มา ซึ่งผู้เล่าเห็นว่าไม่สมควรไปหัดว่ายน้ำที่ทะเล

จากตัวอย่างทั้ง 2 ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการแสดงทัศนะโดยการเปรียบเทียบ ผู้เล่าจะนำประสบการณ์ที่ตนได้เรียนรู้มาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง ในกรณีของผู้เล่าที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการว่ายน้ำจะมีความรู้ที่ว่าการหัดว่ายน้ำทะเลเป็นสิ่งอันตรายที่ไม่ควรจะทำ ดังนั้นการกระทำดังกล่าวจึงขัดแย้งกับประสบการณ์ที่ผู้เล่าเคยประสบมา ดังนั้นผู้เล่าจึงแสดงทัศนะต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้ฟังสามารถที่จะเข้าใจในสิ่งที่ผู้เล่ากำลังเล่าได้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 22

1. เสร็จแล้วเราก็ไปพักที่ป่าไผ่	}	สถานที่/ตัวละคร
2. ลมเย็นมากครับ		
3. และระหว่างที่เราเดินเนี่ย ถึงแม้ว่าจะเป็นกลางแจ้งแดดจะร้อน	}	ทัศนะ
4. แต่ว่าลมเย็นจริงๆ ครับ		
5. แล้ววิวทิวทัศน์สวยงามมากครับ		
6. มองไปข้างหลังเป็นภูเขา ข้างบนเป็นท้องฟ้า	}	การดำเนินเรื่อง
7. ข้างหน้าเป็นพื้นหญ้าเขียวๆมีวัวเล็มอยู่		
8. มีบ้านคนเป็นกระท่อมโบราณ โบราณจริงๆครับ		
9. เป็นแค่มุงจากมุงอะไรเท่านั้นเอง สวยดี		
10. เป็นบรรยากาศแบบชนบทที่นานๆจะได้เห็น	}	ทัศนะ

ตัวอย่างที่ 22 ทักษะที่ปรากฏในบรรทัดที่ 2, 4, และ 5 ผู้เล่าแสดงความรู้สึกต่อบรรยากาศในเรื่อง ขณะที่ 8 และ 9 ผู้เล่าใช้การเน้นย้ำเพื่อแสดงความคิดของตนต่อสถานที่ ซึ่งผู้เล่าพยายามบรรยายให้ผู้ฟังได้เห็นภาพของสถานที่ ป่าไม้ ให้มากที่สุด ผู้เล่าให้ภาพของพื้นที่ๆ มีความอุดมสมบูรณ์ มีภูเขา มีทุ่งหญ้า การบรรยายลักษณะนี้ทำให้การติดตามเรื่องของผู้เล่ามีความน่าสนใจสร้างความประทับใจต่อสถานที่นั้นให้กับผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 23

1. โอ้โหไม่อยากจะบอก 2. เหตุการณ์ประทับใจเกิดขึ้นครั้งนั้นล่ะคะ 3. ครั้งหนึ่งในชีวิต ไม่น่าเชื่อ 4. ครั้งหนึ่งในชีวิต ครั้งหนึ่งจริงๆในชีวิต 5. คือ บนโลกนี้จะมีมัย จะมีใครที่แบบโชคคืออย่างนี้ 6. คือมันเป็นโอกาสแค่ครั้งเดียวในชีวิต 7. มันคงจะไม่มีอีกแล้ว	}	<p>การเกริ่นนำ
ทักษะ</p> |
|---|---|------------------------------|

ผู้เล่าแสดงทักษะนี้ไว้ในส่วนของการเกริ่นนำเป็นการแสดงทักษะต่อเรื่องที่ตนกำลังจะเล่า โดยวิธีที่นำมาใช้คือ การกล่าวเกินจริงในบรรทัดที่ 1, 3, 5, 6 และ 7 โดยใช้การกล่าวเน้นย้ำในบรรทัดที่ 4 เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้ฟังสนใจที่จะติดตามเรื่องเล่าว่ามีอะไรเกิดขึ้นในเรื่อง

ตัวอย่างที่ 24

1. ทุกคนทราบดีว่าการฉีดสีเป็นการรักษาที่แพงพอดู 2. แต่จะมีผลข้างเคียงสำหรับผู้ป่วยบางราย 3. คุณแม่ทราบเรื่องนี้ดี 4. แต่คุณแม่ก็ยังไม่ยินยอมเสียงแข็งยังไงก็ไม่ฉีดเด็ดขาด 5. พอถึงเวลาประมาณบ่าย 2 กว่าทุกคนกลับ 6. เพราะคุณยายจะได้พักผ่อน 7. คุณแม่กำชับคุณยายว่า 8. แม่ ถ้าหมอจะเอาเอกสารอะไรมาให้เซ็น 9. แม่อย่าเซ็นเด็ดขาด	}	ทักษะ บริบทเวลา ทักษะตัวละคร

ในตัวอย่างที่ 24 บรรทัดที่ 1 และ 2 ผู้เล่าแสดงทัศนคติต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามประสบการณ์ที่ตนมีเกี่ยวกับการรักษาโรค ขณะที่ บรรทัดที่ 3, 4 และ 9 เป็นทัศนคติที่มาจากตัวละคร โดยผู้เล่าทำหน้าที่เป็นบุคคลที่ 3 ในการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ โดยในทัศนคติเหล่านั้นอาจมีส่วนที่เป็นทัศนคติของผู้เล่าปนอยู่บ้างแต่ผู้ฟังอาจจะเห็นไม่ชัด เนื่องจากเรื่องราวไม่ได้มาจากตัวผู้เล่าโดยตรง

ตัวอย่างที่ 25

1. และพอก็บอกว่าเขี่ยอยู่ไหน เดี่ยวรีบมา เดี่ยวรีบมาหา	(ทัศนคติตัวละครพ่อ)
2. เพราะตอนนั้นพอก็อารามเป็นห่วงอะ	(ทัศนคติผู้เล่า)
3. พ่อพ้อมาถึงปั๊ปป แอนดี้รีบอกรับเลยอะ
บอกว่าเขี่ยนี่คนเยอะมากอะ	} ทัศนคติตัวละครแอนดี้
4. ยูไม่ต้องโทษหรือกนะอะไรอย่างนี้	
5. เพราะเค้ามาเชียร์ผม	
ผมก็ไม่อยากให้เกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้นเหมือนกัน	

ตัวอย่างที่ 25 ทัศนคติที่ปรากฏในบรรทัดที่ 1 เป็นทัศนคติของตัวละครที่ผ่านทางตัวผู้เล่าเหมือนดังตัวอย่างที่ 24 โดยบรรทัดที่ 2 เป็นทัศนคติของผู้เล่าเกี่ยวกับตัวละคร ขณะที่บรรทัดที่ 3, 4 และ 5 เป็นทัศนคติที่มาจากตัวละคร นำสังเกตว่าตัวอย่างนี้มีการเดินเรื่องที่เหมือนกับภาพยนตร์และนิทานที่ตัวละครจะมีบทบาทในเรื่อง

การเกิดทัศนคติลักษณะนี้จะปรากฏได้ในเรื่องเล่าประสบการณ์ 2 กรณีคือ

1. ตัวละครเป็นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ และมีความสำคัญต่อเรื่องที่จะเล่า สามารถเรียกได้ว่าเป็นตัวละครหลักของเรื่อง ลักษณะนี้จะพบในเรื่องเล่าประสบการณ์ที่เป็นความภูมิใจในตัวละครของผู้เล่าเพียง 1 เรื่องเท่านั้น ซึ่งจะไม่พบในเรื่องเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. ผู้เล่ามีส่วนร่วมกับการประสบการณ์ในฐานะของบุคคลที่ 3 ผู้เล่าเพียงทำหน้าที่ในการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านมุมมองของตัวละครที่กล่าวถึงในเรื่อง การที่ผู้วิจัยเสนอว่าทัศนคติที่แสดงออกมาในเรื่องเป็นทัศนคติของตัวละคร เนื่องจากถึงแม้ว่าผู้เล่าจะไม่สามารถลบล้างทัศนคติเดิมที่ครั้งหนึ่งตัวละครได้เคยพูดไว้ได้ทั้งหมด อาจจะมีทัศนคติของผู้เล่าปะปนอยู่บ้าง แต่ก็ยังคงใจความเดิมของทัศนคติตัวละครนั้นไว้ จึงถือว่าผู้เล่าได้ถ่ายทอดทัศนคติของตัวละครให้กับผู้ฟัง โดยสามารถเห็นได้ชัดว่าผู้เล่าบอกผู้ฟังว่า

ใครเป็นคนแสดงทัศนะนั้นดังตัวอย่างข้างต้นเช่น คุณแม่ หรือ แอนดี รีดดิคส์ ซึ่งเป็น
กวีวิธีหนึ่งเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 26

1. เครื่องดีเลย์ออกตี 4 (เวลา/เนื้อเรื่อง)
2. คือมันเป็นความผิดพลาดของดิฉันเองนะคะ (ตัวละคร/ทัศนะ)
3. ที่ไม่ได้โทรไปถามก่อนว่าไฟท์ออกไม่ออก
4. คือถ้าใครมีโอกาสได้ไปไหน
5. ควรจะโทรไปถามก่อนนะคะ
6. ว่าเครื่องมันออกก็โมงเพื่อคอนเฟิร์ม
7. เราจะได้ไม่ไปก่อแบบดิฉัน

} ทัศนะ

ในตัวอย่างข้างต้นผู้เล่าได้เล่าถึงความผิดพลาดของตนที่เคยเกิดขึ้น บรรทัดที่ 2 ผู้เล่าแสดง
ทัศนะเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทัศนะปรากฏในบรรทัดที่ 4-7 โดยเป็นการให้คำแนะนำแก่ผู้ฟัง
ว่าควรจะทำอย่างไร ถ้าเกิดผู้ฟังได้มีประสบการณ์เช่นเดียวกับผู้เล่า

ตัวอย่างที่ 27

1. เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่ทุกคนควรระวัง
2. และเป็นอุทาหรณ์อย่างดีสำหรับทุกคน
3. นี่เป็นเรื่องจริง และเป็นอุทาหรณ์
ที่ทุกคนควรระวังเกี่ยวกับโรงพยาบาลเอกชน

} ทัศนะ

ตัวอย่างที่ 27 พบในส่วนของการจบเรื่องแสดงให้เห็นถึงทัศนะที่ผู้เล่าบอกผู้ฟังถึง
ประสบการณ์ที่ตนเคยประสบมาแก่ผู้ฟังเพื่อเตือนให้ผู้ฟังระวังต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างที่ 26 และ 27 แสดงให้เห็นถึงทัศนะที่เป็นข้อคิดเตือนใจให้แก่ผู้ฟังเมื่อประสบกับ
เหตุการณ์แบบเดียวกับที่ผู้เล่าผู้ฟังจะรู้ว่าควรทำสิ่งใด ทัศนะในการเสนอสิ่งใดแก่ผู้เล่าจะพบได้
น้อย แต่จะพบได้บ้างในส่วนของการเกริ่นนำ และการจบเรื่อง ของเรื่องราวที่เป็นประสบการณ์ที่
เกี่ยวกับอุบัติเหตุ

จากตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้นำเสนอข้างต้นในส่วนของทัศนคติของประสบการณ์ทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของลักษณะการแสดงทัศนคติที่สำคัญในเรื่องเล่าประสบการณ์ โดยการแสดงทัศนคติเป็นส่วนสำคัญที่ทำหน้าที่ในการบรรยายเหตุการณ์ อีกทั้งยังทำให้เรื่องเล่าเกิดความรู้สึกสมบูรณ์ ประกอบขึ้นด้วยอารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด และความเชื่อของผู้เล่าที่มีต่อสิ่งที่กำลังเล่า โดยถ้าขาดส่วนที่เป็นทัศนคติไปเรื่องเล่าก็จะไม่มีความน่าสนใจใดๆต่อผู้ฟังดังตัวอย่างต่อไปนี้

ฉันได้ไปเที่ยวประเทศ ฝรั่งเศส แล้วก็สวิสเซอร์แลนด์ แล้วก็ออสเตรีย แล้วก็ลิกเทินสไตน์ สุดท้ายก็ไปที่อิตาลี

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นเพียงสถานที่ที่ผู้เล่าได้ไปเท่านั้นทำให้ผู้ฟังขาดแรงจูงใจในการติดตามเรื่องเล่าของผู้ฟัง เนื่องจากผู้ฟังก็ต้องการเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เล่าได้ไปประสบมา โดยส่วนที่สามารถให้รายละเอียดกับผู้ฟังมากที่สุดก็คือส่วนที่เป็นทัศนคติของผู้เล่า

4.5 ปมปัญหาและการคลี่คลายเรื่อง

จุดเด่นของเรื่องหรือจุดที่สำคัญที่สุดของเรื่องคือลักษณะของการดำเนินเนื้อเรื่องจนถึงจุดที่มีการพลิกผันหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงของเนื้อเรื่องหรือตัวละครใดตัวละครหนึ่ง ลักษณะของปมปัญหาที่เป็นจุดเด่นของเรื่องจะพบแต่ในประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุเท่านั้น โดยไม่พบในประสบการณ์เรื่องเล่าเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เนื่องจากการเรื่องเล่าประสบการณ์ท่องเที่ยวมีการเดินเรื่องอยู่ในระนาบเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้ฟังว่าผู้เล่าได้ไปเที่ยวที่ไหนเวลาไหนมาบ้าง ประทับใจแค่ไหน รู้สึกอย่างไร ขณะที่เรื่องเล่าประสบการณ์อุบัติเหตุในความสัมพันธ์กับคำถามที่ว่าเกิดอะไรขึ้นในเหตุการณ์นั้น ตัวละครเป็นอย่างไร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 28

1. เหตุการณ์ที่ไม่น่าเชื่อก็เกิดขึ้น (ผู้เล่าบอกผู้ฟังว่าเหตุการณ์ต่อไปเป็นสิ่งที่สำคัญ)
2. ก็คืออย่างลบที่อยู่ที่ปลายดินสอของเพื่อนผมเนี่ยมันติดอยู่ดินสอไม่แน่น (การดำเนินเรื่อง)
3. มันก็เลยหลุดเข้าไปอยู่ในรูจมูกข้างขวาของผม (ปมปัญหา)
4. ผมจำได้แม่นเลยนะครับว่าข้างขวา (ตัวละคร)
5. ซึ่งผมก็ตกใจมากเลยทำอะไรไม่ถูก (ปมปัญหา)
6. ก็ได้แต่แบบนั่งซึม กลัวตายอะไรพวกนี้อะครับ (การดำเนินเรื่อง)
7. แล้วอาจารย์ก็ถามโน่นถามนี่ว่าเป็นอะไรมัย
8. อาจารย์ก็คุยไปเรื่อยๆ } ตัวละคร

9. จนผมรู้สึกไว้วางใจอาจารย์	การดำเนินเรื่อง
10. เลียบอกว่ายางลบเนี่ยได้เข้าไปติดอยู่ในจมูกข้างขวาของผม (ปมปัญหา)	
11. อาจารย์ก็ได้ตกใจมากก็เลยรีบ
บอกคนขับรถเนี่ยไปโรงพยาบาลด่วน	} ตัวละคร
การดำเนินเรื่อง
12. ซึ่งไปถึงโรงพยาบาลปุ๊บ
อาจารย์ก็รีบพาผมไปหาคุณหมอคนหนึ่ง	
13. และคุณหมอนั้นเนี่ยก็ใจดีมากๆ	
14. คุณหมอก็เริ่มถามว่าเป็นอะไร	
15. หลังจากนั้นคุณหมอก็บอกว่าไม่ต้องกลัวแล้วให้นอนลง	
16. แล้วคุณหมอก็ใช้คีมหนีบยางลบออกมาจากรูจมูกข้างขวาของผม (การคลี่คลายเรื่อง)	

ตัวอย่างที่ 28 แสดงให้เห็นถึงการเริ่มเกิดปมปัญหาในบรรทัดที่ 3 และ 4 และก็ดำเนินเรื่องราวปมปัญหามาเรื่อยๆในบรรทัดที่ 6, 8, 12 และ 13 ตามลำดับแต่จะไม่พบจุดตั้งเครียดแต่จะข้ามไปสู่การคลี่คลายในบรรทัดที่ 16

ตัวอย่างที่ 29

1. แต่แล้วหลักกิโลเมตรที่ 87 (สถานที่)	
2. ผมยังจำได้แม่น (ตัวละคร)
เรื่องที่ไม่คาดฝันก็เกิดขึ้น (ผู้เล่าบอกผู้ฟังว่าเหตุการณ์ต่อไปเป็นสิ่งที่สำคัญ)	
3. มีรถเก๋งคันนี้หยีห้อฮอนด้าสีเลือดหมูแซงขึ้นมาอยู่ในเลนของผม (ตัวละคร/ปมปัญหา)	
4. พอจังหวะตรงนั้นเป็นเนินพอดี	} การดำเนินเรื่อง
5. ถ้ามีรถแซงขึ้นมาแล้วจะไม่สามารถ
มองเห็นอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งอยู่บนเนิน	
6. รถฮอนด้าคันนี้แซงขึ้นมา	} ปมปัญหา
7. ส่วนรถของผมกำลังจะขึ้นเนินพอดี	
8. ผมไม่ทันได้เห็นรถฮอนด้าคันนั้น	
9. รถของเราได้ชนประสานงากันเข้าอย่างจัง (จุดตั้งเครียด)	
10. รถคันผมเองได้กระเด็นจากจุดที่เกิดเหตุประมาณ 100 เมตร	} การดำเนินเรื่อง
11. และตกไปยังร่องน้ำข้างทาง	
12. ส่วนรถฮอนด้าอีกคันหนึ่งได้กระเด็นกระดอน
ห่างจากจุดที่เกิดเหตุประมาณ 150 เมตร	

13. โชคดีที่ไม่มีใครเสียชีวิต

(การคลี่คลายเรื่อง)

ตัวอย่างที่ 29 บรรทัดที่ 3-8 แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาปมปัญหา เรื่องจะค่อยพัฒนาตามลำดับ เมื่อปมปัญหาซับซ้อนมากขึ้น ก็จะนำไปสู่จุดตึงเครียดในบรรทัดที่ 9 และการคลี่คลายในบรรทัดที่ 13 เรื่องตามลำดับ

ตัวอย่างข้างต้นคือ ลักษณะของการเกิดปมปัญหาซึ่งนำไปสู่จุดตึงเครียดและการคลี่คลายเรื่องตามลำดับ โดยองค์ประกอบนี้สามารถพบได้น้อยในเรื่องเล่าประสบการณ์ เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีการเดินเรื่องในระนาบเดียว โดยจะพบในเรื่องเล่าอุบัติเหตุเท่านั้น

4.6 การจบเรื่อง

การจบเรื่องเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบโครงเรื่องซึ่งอยู่ในส่วนท้ายสุดของโครงเรื่องเล่าประสบการณ์ที่ทำหน้าที่ในการบอกผู้ฟังว่าเรื่องที่กำลังเล่าอยู่ได้จบลงแล้ว วิธีการที่ผู้เล่านำมาใช้ในการบอกถึงการจบเรื่องก็คือการแสดงทัศนคติต่อเรื่องราวที่เล่ามาทั้งหมดว่ารู้สึกอย่างไร ได้สิ่งใดจากประสบการณ์ที่ได้เล่าไป ชักชวนให้ผู้ฟังไปตามสถานที่ที่ผู้เล่าเคยไป รวมถึงให้ข้อคิดแก่ผู้ฟังดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 30

1. ตราบจนทุกวันนี้ ผมก็ไม่เคยลืมเหตุการณ์ครั้งนั้น 2. เพราะเหตุการณ์ครั้งนั้น
ทำให้ผมได้รู้อะไรหลายอย่างกับชีวิตที่ผ่านมา 3. ขอขอบคุณครับ	}	ตัวละคร ทัศนคติ/การจบเรื่อง

ผู้เล่าเริ่มการจบเรื่องโดยแสดงทัศนคติว่าตนได้เรียนรู้สิ่งใดจากเรื่องที่ได้เล่าไปในบรรทัดที่ 2 และท้ายสุดก็จะกล่าวขอบคุณแก่ผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 31

1. ผมก็อยากให้เพื่อนๆ ได้ลองไปเที่ยวที่ต่างประเทศดู 2. ไม่ว่าจะไปเรียนซัมเมอร์หรือไปเที่ยวกันเอง	}	ตัวละคร/ทัศนคติ การจบเรื่อง

3. อาจจะได้ประสบการณ์ที่ดีเยี่ยม
 4. และได้ความรู้เพิ่มเติมเพิ่มมากขึ้น ขอขอบคุณครับ
- } ทักษะ
การจบเรื่อง

ผู้เล่าจบเรื่องด้วยการชักชวนผู้ฟังให้ได้ไปมีส่วนร่วมเช่นเดียวกับประสบการณ์ที่ตนได้รับมา บอกแก่ผู้ฟังว่าจะได้รับสิ่งที่ดีในบรรทัดที่ 1-3 และจบด้วยการขอบคุณ

ตัวอย่างที่ 32

1. ผมอยากจะบอกทุกคนว่า อยากให้ทุกคนฝัน
 2. ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะฝันเหมือนอย่างผม
 3. และให้พยายามทำความฝันนั้นให้เป็นจริงให้ได้
 4. และทุกคนจะรู้ว่าความฝันมีค่าเหมือนอย่างผม
 5. ขอขอบคุณครับ
- } ตัวละคร
ทักษะ/การจบเรื่อง

ผู้เล่าจบเรื่องโดยแสดงทักษะให้ข้อคิดแก่ผู้ฟังในบรรทัดที่ 1-4 และกล่าวขอบคุณผู้ฟังในตอนจบ

ตัวอย่างที่ 33

1. ดิฉันก็ขอจบ เอ้อ
 2. เรื่องราวที่ดิฉันได้ไปประสบพบเจอมา
ในช่วงระหว่างซัมเมอร์ที่ผ่านมาไว้เท่านั้นคะ
 3. สวัสดีค่ะ
- } ตัวละคร
การจบเรื่อง

ผู้เล่าจบเรื่องแบบบอกกับผู้ฟังโดยตรงว่าเรื่องราวที่ได้รับฟังมาได้จบลงไปแล้ว และกล่าวสวัสดีในตอนท้ายสุด

ตัวอย่างที่ 34

1. คือมันเป็นประสบการณ์ที่ประทับใจ
 2. ก็คืออยากจะบอกเล่าเก้าสิบ
 3. แשרให้คนอื่นฟังได้ฟังด้วย
 4. เพราะมันเป็นประสบการณ์ที่ประทับใจที่สุดในชีวิตอีกครั้งหนึ่งที่ประสบมา
- } ทักษะ
} ทักษะ/การจบเรื่อง

ผู้เล่าจบเรื่องโดยแสดงทัศนคติและความรู้สึกของตนต่อประสบการณ์ที่ได้ประสบมาว่า ตนรู้สึกอย่างไร

ตัวอย่างที่ 31-34 แสดงให้เห็นถึงการจบเรื่องในแบบต่างๆของเรื่องเล่าประสบการณ์ วิธีต่างๆที่นำมาใช้จะไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนขึ้นอยู่กับตัวผู้เล่าเป็นสำคัญว่าจะเลือกกล่าวจบในแบบใด ซึ่งหลักสำคัญในการจบเรื่องก็เพียงเพื่อบอกให้ผู้ฟังรู้ว่าเรื่องราวที่เล่าจบลงแล้ว ดังนั้นวิธีการใดก็ตามที่ทำให้ผู้ฟังรู้ว่าเรื่องเล่าจบลงก็คือว่า ลักษณะนั้นเป็นลักษณะของการจบเรื่องของเรื่องเล่า รูปแบบวิธีการจบเรื่องส่วนใหญ่ที่นำมาใช้มักจะเริ่มด้วย การแนะนำ เสิญชวน บอกตรงๆว่าเรื่องเล่าจบลง และตามด้วยการกล่าวขอบคุณ หรือ สวัสดิ์ แก่ผู้ฟัง

4.7 สรุปการวางโครงเรื่องเล่าประสบการณ์

จากเนื้อหาที่ผู้วิจัยได้นำเสนอทั้งหมดในข้างต้น แสดงให้เห็นถึงลักษณะการวางโครงเรื่อง รวมถึงองค์ประกอบโครงเรื่องของเรื่องเล่าประสบการณ์ที่สามารถพบได้ในองค์ประกอบส่วนต่างๆของเรื่องเล่าประสบการณ์ โดยองค์ประกอบที่พบมีทั้งหมด 6 องค์ประกอบดังนี้

1. การเกริ่นนำ
2. การแนะนำบริบทของเรื่องได้แก่ตัวละคร เวลา และสถานที่
3. การดำเนินเรื่อง
4. ทัศนคติ
5. ปมปัญหาและการคลี่คลายเรื่อง (ปรากฏเฉพาะในเรื่องเล่าประสบการณ์อุบัติเหตุ)
6. การจบเรื่อง

เรื่องเล่าจะถูกแบ่งเป็น 3 ส่วนใหญ่ก็คือ การเกริ่นนำ เนื้อเรื่อง และการจบเรื่อง องค์ประกอบที่ถูกแบ่งไว้อย่างชัดเจนจะมีเพียงการเกริ่นนำ และการจบเรื่องเท่านั้น องค์ประกอบบริบท และทัศนคติจะกระจายอยู่ทุกส่วนในเรื่องเล่า ไม่สามารถแบ่งแยกออกได้อย่างชัดเจน เป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดตัวเรื่องพร้อมทั้งทำหน้าที่ในการดำเนินเนื้อเรื่อง นำไปสู่ปมปัญหาและการคลี่คลายเรื่อง หรือก็คือองค์ประกอบ 4 ส่วนนี้ทำหน้าที่เป็นตัวเนื้อเรื่อง

การวางโครงเรื่องเล่าจะเริ่มต้นจากการเกริ่นนำคือ การแนะนำบริบทต่างๆที่สำคัญของเรื่องเช่น ตัวละคร และสถานที่ เป็นการให้ข้อมูลอย่างคร่าวๆแก่ผู้ฟัง ซึ่งหลังจากแนะนำบริบทต่างๆ

อย่างคร่าวๆแก่ผู้ฟังแล้ว เรื่องราวก็จะเข้าสู่การดำเนินเรื่อง โดยมีบริบทต่างๆ และทัศนยะปรากฏตลอดการดำเนินเรื่อง สำหรับเรื่องเล่าประสบการณ์การท่องเที่ยวหลังจากที่ดำเนินเรื่องผ่านบริบทสถานที่ต่างๆตามลำดับเวลาและประสบการณ์ของผู้เล่าครบแล้ว ก็จะเข้าสู่การจบเรื่องทันที ขณะที่เรื่องเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์อุบัติเหตุ ก็จะดำเนินเรื่องผ่านปมปัญหาและการคลี่คลายไปสู่การจบเรื่องตามลำดับ

4.7.1 ลักษณะข้อมูลที่ปรากฏในองค์ประกอบโครงเรื่อง

เรื่องเล่าประสบการณ์จะเริ่มด้วยการเกริ่นนำเป็นการบอกว่าเรื่องราวที่จะเล่าต่อไปนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร อาจจะเป็นการให้เหตุผลหรือบอกสาเหตุที่ตนเลือกที่จะเล่าเรื่องราวต่อไปนี้เป็นบริบทที่พบมากและสำคัญที่สุดสำหรับเรื่องเล่าประสบการณ์ก็คือ สถานที่ เนื่องจากเรื่องราวส่วนใหญ่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยมีตัวละคร และเหตุการณ์ประกอบเนื้อเรื่อง การดำเนินเรื่องก็จะแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ ดำเนินตามเวลาและสถานที่สำหรับเรื่องเล่าประสบการณ์การท่องเที่ยว และดำเนินตามลำดับเหตุการณ์คือ ใช้การเรียงต่อของเหตุการณ์เป็นหลักในการดำเนินเรื่องพบได้ในเรื่องเล่าประสบการณ์อุบัติเหตุ ปมปัญหา จุดตึงเครียดและการคลี่คลายจะปรากฏในเรื่องราวที่เป็นการเรียงต่อของเหตุการณ์เช่นในเรื่องของประสบการณ์อุบัติเหตุเท่านั้น จะไม่ปรากฏพบในเรื่องที่เป็นการเดินเรื่องระนาบเดียวเช่นประสบการณ์การท่องเที่ยว การจบเรื่องก็จะปรากฏในหลายลักษณะขึ้นอยู่กับตัวผู้เล่าว่าต้องการจบอย่างไร อาจเป็นการจบโดยให้ข้อคิดกับผู้ฟัง หรือบอกเพียงว่าเรื่องราวได้จบลง และสุดท้ายก็จะกล่าวขอบคุณหรือสวัสดีแก่ผู้ฟัง บทต่อไปจะเป็นการนำเสนอเรื่องเล่าประสบการณ์ตรงเรื่องที่ 2 คือเรื่องเล่าประวัติส่วนตัว